

سفر مقامات اسرائیلی به تهران در دوره پهلوی

۱۹ اردیبهشت ۱۳۹۴ ساعت ۲۲:۰۵

اگر چه، دولت صهیونیستی از سوی رژیم شاهنشاهی ایران در ظاهر به صورت دو فاکتو مورد شناسایی قرار گرفته بود، اما سطح روابط و همکاری‌ها بین آن دو بسیار فراتر بود. به گونه‌ای که اسرائیل دوست، هم پیمان و متحد بسیار نزدیک دولت شاهنشاهی به حساب می‌آمد.

بر همین اساس مقامات بلندپایه رژیم صهیونیستی به طور مکرر به ایران آمد و رفت داشتند و با سران و مقامات رده بالای کشور ملاقات می‌کردند. این ملاقات‌ها بعضاً با بازتاب‌های سیاسی فراوان همراه بود و موجب عکس‌العمل بعضی کشورهای اسلامی منطقه نیز می‌شد. برای مثال سفر «آبا ابان» معاون نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به تهران در دی ماه سال ۱۳۴۳ و یا سفر لوی اشکول نخست‌وزیر اسرائیل به ایران و ملاقات او با هویدا نخست‌وزیر وقت در تیرماه سال ۱۳۴۵ دو نمونه از این وقایع است. گفتنی است که علی‌رغم تأکید مقامات دولت شاهنشاهی، مبنی بر پنهان نگه‌داشتن این سطح از روابط، محافل صهیونیستی بدون توجه به مصالح دولت شاهنشاهی مطابق مطامع و منافع خود اقدام می‌کردند. نامه صادق صدریه نماینده رژیم پهلوی در فلسطین اشغالی خطاب به وزارت امور خارجه ایران در تاریخ ۲۹/۳/۱۳۴۵، در این باره چنین حکایت می‌کند:

«... جمعه گذشته ۲۷ خرداد که با مدیر کل وزارت خارجه مذاکره داشتم، اظهار می‌داشت که شاید در همین وقت نخست‌وزیران دو کشور در تهران مشغول مذاکره باشند. مشارالیه اضافه کرد که برای ملاقات و مذاکره آقای اشکول با جناب آقای هویدا نخست‌وزیر ایران در تهران تماس گرفته شده و جناب آقای هویدا بدین شرط موافقت فرموده‌اند که در جراید ذکری از آن نشود. لیکن با کمال تأسف روزنامه معاریو دیروز خبری در این مورد انتشار داده که نمی‌دانیم از چه منبعی کسب نموده است. به هر حال فوراً به وسیله تلگراف به تهران اطلاع داده‌ایم که قبلاً به استحضار مقامات دولت شاهنشاهی برسد و جنبه خلف وعده از طرف اسرائیل به خود نگیرد، ولی امیدوارم که این امر موجب لغو قرار ملاقات نشود...»

درباره بازتاب سیاسی این ملاقات نیز، وزیر امور خارجه وقت ایران طی نامه‌ای سری به هویدا نخست‌وزیر وقت چنین نوشت:

«... بنابر گزارش‌های تلگرافی واصل از سفارت شاهنشاهی در بیروت، روزنامه‌الانوار به نقل از مجله نیوزویک آمریکا نوشته است که لوی اشکول نخست‌وزیر اسرائیل هنگام مراجعت از آفریقا به تل‌آویو، دو ساعت در فرودگاه تهران توقف و پیرامون اوضاع سیاسی خاورمیانه و چگونگی همکاری در مبارزه با مصر و شخص عبدالناصر با جناب آقای هویدا نخست‌وزیر ایران مذاکره نمود و ملاقات

مزبور کاملاً سری انجام گرفت. روزنامه الشعب هم پیرامون خبر منتشره در ملاقات مزبور نوشته است.....»

علی‌رغم خودداری رژیم پهلوی از افشای سفر سران و مقامات اسرائیلی به ایران و ملاقات آنها با شخصیت‌های بلندپایه دولت شاهنشاهی، مع‌ذالک، صهیونیست‌ها در این خصوص بیشتر به مصالح و منافع خود می‌اندیشیدند و کمتر مصلحت سیاسی رژیم پهلوی را در داخل و خارج مورد توجه قرار می‌دادند. لذا برخی سفرها و ملاقات‌ها از سوی رسانه‌های اسرائیلی افشا و آشکار می‌شد و از این بابت مقامات حکومت شاهنشاهی دچار دردسرهای سیاسی و تبلیغاتی در داخل و خارج کشور، به خصوص جهان اسلام و عرب می‌شدند.

افشای سفر مقامات بلندپایه اسرائیلی و ملاقات آنها با سران و سردمداران حکومت شاهنشاهی ایران به همان اندازه که برای رژیم پهلوی دردسرساز بود، برای اسرائیل منفعت سیاسی در پی داشت.

از جمله این سفرها و ملاقات‌ها، حضور موشه‌دایان وزیر وقت کشاورزی و رئیس اسبق ستاد ارتش اسرائیل در سال ۱۳۴۱ و ۱۳۴۳ در تهران، سفر سپیر باهین وزیر دارایی اسرائیل به همراه یک هیأت بازرگانی برای قراردادهای نفتی در سال ۱۳۳۶ به تهران و سفر مهندس شریف‌امامی رئیس وقت مجلس سنا به اسرائیل در تیرماه ۱۳۴۳ بود. گفته می‌شد که شریف‌امامی در این سفر مبلغ چهار میلیون تومان از اسرائیل به عنوان رشوه دریافت کرده بود تا برای شناسایی کامل و رسمی اسرائیل از سوی دولت شاهنشاهی اقدام کند.

مسافرت سرلشگر بالاسکوف رئیس ستاد ارتش اسرائیل به تهران در دی‌ماه ۱۳۴۱، سفر ژنرال مه‌یرامیت رئیس سازمان امنیت اسرائیل به ایران در سال ۱۳۴۳، مسافرت ژرارد اسرائیل معاون دبیرکل اتحادیه جهانی اسرائیلی به تهران در سال ۱۳۴۵، ورود یک هیأت اسرائیلی به سرپرستی اشکول وزیر وقت دارایی و معاون او به تهران در اسفندماه سال ۱۳۳۸، سفر مک‌لیف یکی از مسؤولان کارخانه لوازم یدکی هواپیما و هلی‌کوپتر از تل‌آویو به تهران در سال ۱۳۵۳ برای عقد قرارداد با مقامات ارتش شاهنشاهی و سفر آرون‌ویز رئیس کل شرکت تهال نمونه‌های دیگری از روابط بسیار نزدیک دو رژیم پهلوی و اسرائیل بود.

نمونه‌های دیگر در این باره، سفر جان‌روچیلد یهودی بانک‌دار معروف انگلیسی به همراه دستیارش به تهران در دی‌ماه ۱۳۵۳، برای افتتاح شعبه بانک خود در ایران، ورود موشه‌بتان و آورو بن دورو از مقامات شرکت نفت اسرائیل به تهران در فروردین سال ۱۳۵۳ برای عقد قرارداد نفتی و همچنین سفر ژوزف نجمیاس نماینده نفت اسرائیل در خرداد سال ۱۳۵۳ به تهران بود.

گفتنی است سفر مقامات نفتی اسرائیل به تهران به طور مکرر انجام می‌گرفت. به طوری که بن‌دورو نماینده نفتی اسرائیل در تیر و سپس مرداد سال ۱۳۵۳ چند بار به ایران مسافرت کرد.

سفر ایگال آلون معاون نخست‌وزیر اسرائیل به ایران در سال ۱۳۵۴، سفر ارتشبد نعمت‌الله نصیری رئیس ساواک به تل‌آویو در آبان

سال ۱۳۵۴ و ملاقات با اسحاق رابین نخست‌وزیر وقت رژیم صهیونیستی همچنین سفر رابین به تهران در مرداد ۱۳۵۴ و تقاضای مجدد او برای حضور در ایران و ملاقات با محمدرضا پهلوی و نیز اعلام موافقت شاه با این سفر و ملاقات و حتی تعیین مکان و زمان آن در روز جمعه ۲۵ تیر ۱۳۵۵ در شهرستان رامسر و همچنین سفر موشه‌دایان وزیر خارجه رژیم صهیونیستی و معاونش به تهران در چهارم دی ۱۳۵۶ و نیز سفر محرمانه مناخیم‌بگین نخست‌وزیر وقت اسرائیل به تهران در اسفند ۱۳۵۶ و تقاضای مجدد وی در مهرماه ۱۳۵۷ برای سفر غیررسمی و پنهان به تهران و ملاقات با شاه از دیگر نمونه‌های رفت و آمد سران دو رژیم به تهران و تل‌آویو بود. گفتنی است که در مورد اخیر به دلیل شرایط و فضای کاملاً انقلابی حاکم بر ایران، محمدرضا شاه، حضور مناخیم‌بگین را به مصلحت دستگاه شاهنشاهی ندید و آن را به آینده موکول کرد و این پاسخ در دی ماه ۱۳۵۷ به دیوید کیمچه معاون سرویس اطلاعاتی اسرائیل که به ایران سفر کرده بود ابلاغ شد. ذکر این نکته خالی از فایده نیست که بسیاری از ملاقات‌های سران عالی رتبه دو رژیم در خارج از تهران و عمدتاً در شهرستان رامسر برگزار می‌شد تا به این طریق از افشای برخی اسرار که به نفع و مصلحت دستگاه شاهنشاهی در داخل و خارج ایران نبود جلوگیری شود. برای مثال، در تیرماه سال ۱۳۵۵، که رئیس سرویس اطلاعاتی اسرائیل به ایران سفر کرده بود، ملاقات او و مقامات بلندپایه اسرائیلی با نخست‌وزیر، رئیس ساواک، دستیار نخست‌وزیر و برخی مقامات دیگر ایرانی در شهرستان رامسر برگزار شد. همچنین ژنرال طوفانیان معاون وقت وزارت جنگ شاهنشاهی در سال ۱۳۵۵ به تل‌آویو مسافرت و با ژنرال موشه‌دایان وزیر امور خارجه اسرائیل و عزرا وایزمن وزیر دفاع آن رژیم ملاقات و گفت و گو کرد.

در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ دریابان بارکایی فرمانده نیروی دریایی رژیم صهیونیستی به تهران آمد و با طوفانیان معاون وزارت جنگ ایران شاهنشاهی ملاقات کرد.

موارد مزبور تنها نمونه‌هایی از سفر مقامات بلندپایه ایرانی به اسرائیل و مسافرت دولتمردان و سران رژیم صهیونیستی به ایران شاهنشاهی بود.

منبع: محمدتقی تقی پور، پژوهش صهیونیت، کتاب دوم، مرکز مطالعات فلسطین، ص ۴۱۹.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۰۳۳۱/پهلوی-دوره-تهران-اسرائیل-مقامات-سفر>